

Schwarz Ernő És Felesége, Joheved

Az öcsém, Schwarz Ernő látható a képen a feleségével, Joheveddel. Erzsébet nővéremtől (Elisabeth Klein, szül. Schwarz Erzsébet) kaptam a képet, amikor 24 év után először találkoztunk, Budapesten. A nővérem levelezett az öcsémmel a háború után, én meg azt sem tudtam, hogy az öcsém egyáltalán életben van. Csak később találkoztam a vele, de a feleségét csak képen láttam. A kép Izraelben, Ramat Ganban készült 1956-ban. A háború kitörésekor Ernő egy ipari iskolában tanult Budapesten. A magyar fasiszták a Magyarországon élő zsidókkal sokkal lojálisabbak voltak, mint a kárpátaljai zsidókkal. Magyarországon sok zsidó az otthonában maradhatott, nem hurcolták el őket koncentrációs táborokba. A fasiszták csak azt rendelték el, hogy azoknak a házaknak a falára, ahol zsidók éltek, sárga csillagot kell festeni. Persze az is lehet, hogy nem tudok eleget erről, vagy hogy amit tudok, az csak annyi, amennyit másoktól hallottam. Amikor Budapestet megszállták a németek [lásd: Magyarország német megszállása], Ernő és még ötven fiú, az iskola tanulói, a svájci nagykövetségen lettek menedékre. Ott bújtatták őket egészen a háború végéig.

Budapestről aztán átmentek Romániába, és más fiatalokkal együtt megpróbálták hajóval eljutni Palesztinába. A hajót lefoglalták az angol katonák, őket meg Krétára vitték. Elég sokáig tartották ott őket, amíg végül a helyi halászok halászbárkákon át nem vitték és titokban partra nem tették őket Palesztinában. Ernő egy kibuc tagja lett, elvégzett egy építőipari szakiskolát, és rögtön visszament a kibucba. Megnősült, egy Palesztinában született lányt vett el. A feleségét Johevednek hívták, pedagógus volt. Az öcsém részt vett a hatnapos háborúban [Hatnapos háború -- 1967. június 5--10. Egyiptom 1967 márciusában lezárta Izrael elől az Akabai-öbölben lévő átjárót (először 1956-ban zárta le az átjárót). Izrael meglepetésszerű támadást indított Egyiptom ellen, még a földön megsemmisítette Egyiptom teljes légierejét, bevonult a Gázai övezetbe, a Sínai-félszigetre, és megnyitotta az öblöt. Elfoglalta Kelet-Jeruzsálemet és egész Ciszjordániát, és bevonult a szíriai Golán-fennsíkra. -- A szerk.], a háború után pedig továbbra is a kibucban dolgozott. Ernőnek és Johevednek nem volt gyereke. Egyszer találkoztam az öcsémmel. Ő is, mint Erzsébet, eljött Budapestre, mert a Szovjetunióba nem kapott beutazási engedélyt. Egy hetet töltöttünk együtt, aztán az öcsém visszatért Izraelbe. 1983-ban halt meg. Nem voltam a temetésén, akkor még a Szovjetunió állampolgárai nem utazhattak külföldre. A nővérem repülővel odaért az öcsém temetésére. Megírta, hogy Ernőt zsidó hagyomány szerint temették el.